

**Ekselencije,
Poštovane dame i gospodo,
Drage kolege aktivisti,**

Pre svega želeo bih sve da Vas pozdravim i da izrazim moje veliko zadovoljstvo što sam pozvan da govorim na ovoj konferenciji. Velika mi je čast što imam priliku da Vam objasnim o opasnostima koje dolaze od jednog od najmonstruoznijih oružja današnjice.

Želeo bih da Vam kažem da sam radio u Vojsci Jugoslavije kao pirotehničar. Moja uža specijalnost su kasetne bombe NATO snaga. Od 1999 radio sam na mnogim lokacijama koje su bile zagadjene od kasetnih bombi.

U nekoliko navrata sam dolazio na Aerodrom Dubinje kod Sjenice radi uništavanja zaostalih kasetnih bombi od NATO bombardovanja. Tada su mi dolazili meštani muslimani koji su imali imanja i kuće u blizini Aerodroma. Zamolili su me da uništim kasetne bombe na njihovim njivama. Sve njihove molbe sam prihvatao jer sam video da se tu igraju njihova deca.

Da bi shvatili moram da Vam objasnim da je Vojska imala pravo da uništava neeksplodirana sredstva samo na vojnim objektima. Civilne strukture su radile na uništavanju kasetnih bombi na civilnim objektima. Procedura da bi neko od civilnih struktura došao da odradi ovakav posao je veoma duga i moglo bi puno vremena da protekne dok oni dodju. Ja sam bio tu i nisam smeо da dozvolim da neko nastrada, a naročito ne deca jer mislim da bi to vrlo teško podneo. Kasetna municija ne razlikuje žrtvu po bilo kojoj osnovi, svi koji se suoče sa njom mogu patiti od posljedica koje ona nanosi. Borio sam se da spasem što više civila od stradanja bez obzira na njihovu nacionalnost ili veroispovest i bez obzira na rizike kojima se izlažem.

Nastradao sam 9. novembra 2000 godine, na Aerodromu Dubinje kod Sjenice, uništavajući kasetne bombe BLU 97 Američke proizvodnje. Tada sam na licu mesta ostao bez obe ruke, obe noge sa oštećenim vidom, oštećenim sluhom sa velikim povredama glave i pluća i opeketinama. Kada mi je kasetna bomba eksplodirala bio sam svestan i uspeo sam da pozovem vojнике da mi pomognu i da me hitno prevezu do bolnice. Vožnja je trajala oko 2 sata, a ja sam dosta iskrvario i pred sam ulazak u bolnicu pao sam u komu. Sledeća četiri dana sam bio u komi. Lečio sam se na Vojno Medicinskoj Akademiji pune četri godine i imao sam preko 25 operacija za to vreme.

Rehabilitacija ranjenih od ovog opasnog oružja je veoma duga, teška i ostavlja velike posttraumatske posledice kako na osobu koja je ranjena tako i na njegovu porodicu, rodbinu i zajednicu. I sama država ima velike posledice zbog dugotrajnog lečenja pacijenata. Kada se završi lečenje država mora da brine o nastradalima i da ih pomaže. U slučaju da ima mnogo nastradalih postoji mogućnost da država neće imati dovoljno sredstava da im pomogne. Svedoci smo da su zemlje koje su pogodjene ovim problemom, ekonomski oslabljene i nisu u situaciji da pomognu nastradalima. Tim zemljama je prioritet popravka infrastrukture, i svih porušenih objekata. To su izuzetno veliki troškovi za državu. A znate li ko ostaje uskraćen za ta sredstva? ONI kome su najpotrebnija, osobe koje su nastradale od kasetnih bombi.

Razlog zbog kojeg sam vam sve ovo ispričao je da bi razumeli sa kakvim strašnim posledicama se srećemo. Želim vašu snažnu podršku kao i da u svojim zemljama pomognete da se ubrza procedura za stavljanje potpisa na tekst sporazuma.

Želeo bih i da vam kažem u par rečenica o tehničkim detaljima kasetne bombe. Postoji mnogo zemalja koje proizvode kasetnu municiju. Najveći proizvodjač kasetnih bombi na Svetu su SAD, takodje imaju i najveće zalihe kasetnih bombi u svojim skladištima.

Postoji više vrsta kasetnih bombi u zavisnosti od namene i od proizvodjača. Kasetna bomba se sastoji od kontejnera gde su smeštene nekoliko desetina pa čak i stotina malih kasetnih bombi (submunition). Kontejner sa kasetnim bombama kada se otkači sa aviona pada do odredjene visine gde se otvara i iz njega ispadaju na desetine i stotine kasetnih bombi. Svaki od kontejnera ima u sebi leserski daljinomer koji je unapred namešten da na odredjenu visinu od zemlje aktivira kontejner koji se otvara i iz njega ispadaju kasetne bombe (submunition) koje se pri padu na zemlju rasprostiru na velikom prostoru. Samo jedan kontejner sa kasetnim bombama pokriva više od 2 fudbalska igrališta. Obično se na jedan prostor koji je lociran za gadjanje izbacuje više kontejnera.

I pod uslovom da se gadja neki vojni objekat u većini slučajeva zahvataju se i ogromna prostranstva civilnih objekata. Tako da može da se kaže da je ovo oružje izuzetno neprecizno. Prilikom pada na zemlju ostaje 10 do 30% neeksplođiranih kasetnih bombi na terenu. Prema zvaničnim podacima u preko 97% su žrtve civilni, a najmanje stradaju oni protiv kojih su i bile prvo bitno namenjene a to su vojske protivničkih država. U poslednje vreme kasetne bombe su se koristile za izazivanje haosa kod civilnog stanovništa a ne za gadjanje nekih vojnih efektiva.

Najpoznatija od svih kasetnih bombi je BLU 97 Američke proizvodnje. Kontejner sadrži 202 kasetne bombe (submunition). U svakoj kasetnoj bombi ima oko 280 grama brizantnog eksploziva. Ova kasetna bomba ima tostruku dejstvo, deluje na lako okopljena sredstva zbog kumulativnog mlaza koji poseduje. Deluje na živu silu svojim fragmentiranim oklopom i treće dejstvo je zapaljujuće. Fragmentiran oklop prilikom detonacije se rasipa na nekoliko stotina pa čak i hiljada komada i ima tu snagu da na 11 metara daljine može da probije višeslojni čelični oklop debljine 6 mm.

I na samom kraju želeo bih da vam se zahvalim na strpljenju i na vremenu koje ste izdvojili da me saslušate. Nadam se da sam uspeo da vam objasnim posledice ovog monstruoznog oružja i da ćemo zajedničkim snagama uspeti da stanemo na put ovom oružju i da na taj način spasimo na hiljade nevinih žrtava i budućnost naše dece. Ovim putem bih vas zamolio da date svoj doprinos i ubrzate procedure u vašim zemljama stavljajući potpis na tekst sporazuma.

Hvala vam.